

ТЕМА:

ВИКОНАННЯ КОАЛІЦІЙНОЇ УГОДИ:

другі 100 днів покладено на пошук політичних балів
перед місцевими виборами

Леся Шевченко, Іван Сікора, Євген Ревтюк (Фундація «Відкрите суспільство»)

Аналіз законотворчої діяльності депутатів коаліції протягом других 100 днів каденції ВРУ 8 скликання. У цьому дослідженні взято до уваги лише законодавчі ініціативи народних депутатів – членів коаліції на виконання Коаліційної угоди, що закріпила політичні обіцянки «Блоку Петра Порошенка», «Народного фронту», «Самопоміч», Радикальної партії та «Батьківщини» у формі конкретного документа.

Досліджувальний період: з 22 лютого по 31 травня 2015 року (другі 100 днів роботи коаліції)

Раніше Фундація «Відкрите суспільство» аналізувала перші 100 днів роботи коаліції (27 листопада 2014 року – 21 лютого 2015 року).

За умовно II квартал роботи в парламенті **депутати від коаліції** ініціювали **242 законопроекти**, який в тій чи іншій мірі стосувався цілей Коаліційної угоди. За попередні 100 днів роботи таких законопроектів було 443. Як і в попередньому періоді, в цьому кварталі значна кількість законопроектів подавалася членами коаліції поза інтересами Коаліційної угоди, на виконання «свого особистого» порядку денного.

Блок Петра Порошенка запропонував загалом 313 законопроекти, з яких угоди сто-

суються - 167. Відповідні співвідношення для Народного фронту 200 та 103, Самопоміч 111 та 58, Радикальної партії Олега Ляшка 99 та 67, Всеукраїнського об'єднання «Батьківщина» 94 та 51.

Таким чином, «ККД» законотворчості щодо досягнення цілей угоди коливається в межах від 0,52 до 0,68 для політичних сил, що входять до коаліції. Але всього з них протягом вказаного вище періоду, схвалено було тільки 15 законопроектів (з них: 4 документи стосуються денонсації угод з РФ у сфері військового співробітництва).

Загальна тенденція цього періоду – «командна робота» членів коаліції. Протягом другого кварталу законотворчої роботи кількість законопроектів, поданих депутатами від трьох і більше членів коаліції збільшилося вдвічі, на противагу попередньому періоду, де кожна політична сила працювала «сама на себе».

За виключенням декількох випадків, не вдалося виявити законопроекти, які б можна було вважати реформаторськими. Зберігається вже **помічена тенденція до «косметичного ремонту»**. Водночас, все частіше з'являються **лобістські законопроекти**, для прикладу ті, що присвячені відміні ренти на надра, зміні вимог щодо директора Національного Антикорупційного Бюро (НАБ), збільшення

квоти представників у Конституційному Суді від Верховної Ради, зменшення незалежності спеціалізованих прокурорів тощо.

Інша тривожна тенденція – величезна кількість законопроектів, які стосуються **«популярних» для суспільства тем**. Так, проблем соціального захисту стосується 44 законопроекти (18,2% від загальної кількості), національної безпеки та оборони – 50 законопроектів (20,1%). І тоді, коли серед законопроектів, які стосуються національної безпеки та оборони дев'ять були прийняті Верховною Радою та один проголосований у першому читанні, то стосовно соціального захисту є тільки два проголосованих законопроекти. Складається враження, що **політичні сили замість досягнення цілей Коаліційної угоди зайнялися накопиченням політичного капіталу перед майбутніми місцевими виборами**. І не дивно, адже внаслідок проведення реформи децентралізації «цінність» посад в органах місцевої влади різко зросла.

Загалом, на нашу думку, за півроку роботи парламентської коаліції частково виконано 2 з 17 розділів Коаліційної угоди. Найбільше виконаних пунктів угоди мають такі два розділи: **«Реформа системи національної безпеки та оборони» та «Реформа енергетики та енергозалежність»**. Прогрес з виконанням інших розділів або дещо призупинився, як у випадку з децентралізацією та реформою публічної адміністрації чи реформою органів правопорядку, або взагалі відсутній.

Нижче пропонуємо більш детальний аналіз у розрізі розділів кожного з розділів Коаліційної угоди.

1 РЕФОРМА СИСТЕМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ

Зі зрозумілих причин чи не найбільша увага законотворців була прикута до проблем національної безпеки та оборони. Загалом за досліджувальний період було подано 50 законопроектів, з яких тільки чотири було схвалено. Поруч з тим, було підтримано вісім законів, запропонованих як Президентом та Кабінетом Міністрів, так і членами коаліції у попередньому періоді. Проте ще залишається поза увагою законодавців оптимізація Національної гвардії України та СБУ.

Зареєстровано дев'ять законопроектів (з яких прийнято два), а також прийнято ще два законопроекти, запропоновані попереднім складом Ради, присвячених питанню вдосконаленню мобілізації, зокрема уточнення категорій, які звільнені від призову, можливості служити у лавах ЗСУ іноземцям та особам без громадянства, засудженим. Це може свідчити про те, що більшість народних обранців не сприймають мобілізацію як критичний процес для збереження обороноздатності країни. Чого лишень вартує законодавча ініціатива 2370 першочергового призову до лав ЗСУ осіб, які не сплачують аліменти. Окремим питанням підвищення обороноздатності присвячено 6 законопроектів. Окремо слід відмітити законопроекти 2195 та 2191, які пропонують створити державний фонд обороноздатності країни та 2509, що передбачає заборону фізичним та юридичним особам країни-агресора володіти природними монополіями. Розпочато роботу над легалізацією іноземців, які служать у лавах ЗСУ (законопроект 2389 готується до другого читання).

Незважаючи на те, що за аналізований період в Угоді заплановано оптимізувати та очистити розвідувальні органи, членами коаліції зареєстровано два (2694, 2555) та прийнято один (2383) законопроекти, які спрямовані тільки на уточнення окремих питань діяльності розвідувальних органів. Щоправда, депутати підтримали пропозицію Радикальної партії щодо денонсації угод про співробітництво у військовій сфері між Україною та РФ (законопроекти 0016, 0017, 0018, 0019), що, напевне, на часі за умови, коли російська агресія триває вже більше року.

Коаліційною угодою передбачено ліквідацію Товариства сприяння оборони України та створення на його базі Української військової організації. Натомість законопроект 2496 направлений на законодавче врегулювання діяльності Товариства сприяння оборони України. Поруч з тим законопроектами 2626 та 2627 пропонується здійснювати державну підтримку центрів патріотичного виховання молоді. До інноваційних ідей слід віднести і пропозицію щодо створення Збройних Сил територіальної оборони України, яке передбачає законопроект 2415.

Заплановані цілі щодо реформування оборонно-промислового комплексу майже не привернули увагу законотворців. Законодавчі

ініціативи (а таких вдалося віднайти 4 за аналізованим період та 2 прийнятих закони) були спрямовані тільки на вирішення критично важливих питань пов'язаних з діяльністю підприємств оборонно-промислового комплексу як от зміни до Податкового та Митного кодексів, процедур проведення державних закупівель тощо.

Членами коаліції продовжується удосконалення нормативно-правового поля щодо діяльності військово-цивільних адміністрацій (2662-1 та 2684) та перетин лінії розмежування в зоні АТО (2488). П'ять законопроектів спрямовані на адаптацію внутрішньо переміщених осіб та учасників АТО до мирного життя. Серед них найбільш дискусійним є законопроект 2813 щодо внесення змін до Митного кодексу України для підтримки вищих навчальних закладів та наукових установ державної форми власності, евакуйованих із тимчасово окупованої території Донецької або Луганської областей, який може використовуватися для створення схем щодо ухиляння від сплати ввізного мита. Окремо слід відмітити підписаний закон (2375) щодо особливостей регулювання відносин у сфері енергетики на території проведення антитерористичної операції, який дає Кабінету міністрів додаткові повноваження у сфері регулювання електропостачання на непідконтрольні території.

2 | КОНСТИТУЦІЙНА РЕФОРМА

За аналізований період не виявлено жодної законодавчої ініціативи, направленої на реалізацію конституційної реформи. Тож слід констатувати, що центр роботи в цій сфері перемістився за рамки парламенту.

3 | ОНОВЛЕННЯ ВЛАДИ ТА АНТИКОРУПЦІЙНА РЕФОРМА

Питання боротьби з корупцією відійшло на другий план серед учасників коаліції. Так замість запланованого угодою усунення недоліків у законі про НАБ, депутатами коаліції пропонується скасувати граничний вік Директора НАБ (2339). Окремо слід відмітити, що законодавча ініціатива надійшла під час проведення конкурсу на зайняття посади Директора та фактично могла паралізувати проведення конкурсу у разі її прийняття.

Впровадження процедури перевірки на добросовісність та моніторингу способу життя чиновників, заплановане угодою на II квартал 2015 року, практично так і не відбулося. В значній мірі цьому сприяв той факт, що учасники коаліції не виявили прагнення розробити відповідні нормативно-правові акти (саме це завдання зафіксоване у Коаліційній угоді). Так серед восьми законопроектів, які в тій чи іншій мірі стосуються боротьби з корупцією чотири пропонують розширити коло осіб, які підпадають під закони про очищення влади (2695-2) та про запобігання корупції (2736, 2525-1, 2485), два (2675, 2614) – посилюють кримінальну відповідальність за корупційні діяння. Законопроект 2695 покликаний усунути відмічені Венеціанською комісією недоліки закону про люстрацію. Найбільш суперечливою є пропозиція створити народний контроль як орган громадського антикорупційного контролю (2737), що, знову ж таки, може викликати появу нового контролюючого органу з незрозумілими правами та практично без будь-якої відповідальності за свої дії.

Законопроект 2423, який пройшов перше читання, покликаний забезпечити вільний доступ до інформації щодо власності фізичних осіб та відкрити можливість пошуку нерухомого майна за прізвищем її власника. Щоправда, виконання відповідного завдання передбачене угодою ще у I кварталі 2015 року. Слід відмітити, що депутатами був підтриманий президентський закон 319-VIII щодо доступу до публічної інформації у формі відкритих даних. Законопроектом 2913 про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері доступу до публічної інформації в тому числі передбачено покласти обов'язки з державного нагляду за доступом до публічної інформації на Уповноваженого Верховної Ради з прав людини.

Інші завдання даного розділу угоди, як забезпечення прозорості фінансування партій, оприлюднення органами влади суспільно важливої інформації у вигляді, придатному до автоматичної обробки та заборона органам влади вимагати зайву інформацію від фізичних та юридичних осіб залишилися поза увагою членів коаліції. Натомість депутати підтримали президентські ініціативи, які відкривають доступ громадян до інформації у формі відкритих даних та діяльність органів державної влади. (законопроекти 2171 та 2172).

4 | СУДОВА РЕФОРМА

Виконання всіх завдань даного розділу було заплановане на II квартал 2015 року. Але, на жаль, майже нічого не вдалося досягнути. Так і не було запропоновано об'єктивних критеріїв, які б дозволяли здійснювати конкурсний добір суддів, натомість законопроектом 2544 пропонується як розширити перелік вимог до кандидатів досить «сміхотворними» положеннями, так і змінює повноваження Вищої ради юстиції. Натомість депутати Радикальної партії за допомогою законопроекту 2671 намагаються позбавити повноважень всіх суддів Конституційного суду, які були обрані до набрання чинності до Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні». Щодо вдосконалення процесуального законодавства, то депутатами коаліції запропоновано 3 законопроекти, що стосуються окремих його аспектів. Аналогічно зареєстровано 3 законопроекти, що стосуються Вищої ради юстиції, а саме: 2719 передбачає відміну норми щодо обов'язковості наявності одного кандидата від ради адвокатів із суддівського корпусу; 2841 передбачає збільшення квоти від Верховної ради з 2 до 3 членів; 2546, головною новацією якого являється можливість висунення кандидатів безпосередньо на з'їздах відповідних професійних груп юристів. П'ять законопроектів цієї групи спрямовані на уточнення процедур звільнення чи спрощення притягнення до відповідальності суддів. Щоправда, жоден з проектів так і не став повноцінним законом. Аналогічно законопроект 2270, який пропонує нову редакцію Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» не зважаючи на те, що був поданий 02.03.2015, так і не пройшов жодної процедури для його імплементації.

Депутатами запропоновано 6 законопроектів для внесення правок до Закону України «Про прокуратуру», з яких 2 стали повноцінними законами (щоправда один з них стосується відтермінування набрання чинності положень закону).

Законопроект 2404-1 мав би вирішити загальну проблему реформування ГПУ згідно європейських стандартів. Адже саме прокуратура попри призначення її керівника за подання Президента, так і не спромоглася показати своєї ефективності у формі арешту високопосадових корупціонерів, замороженні їх акти-

вів та поверненні вкрадених коштів до України. Більше того, законопроект мав би гарантувати незалежність працівників спеціалізованих прокуратур, передовсім Антикорупційної. Водночас, партнери по коаліції, мають дещо інше бачення реформи прокуратури та зареєстрували законопроекти 2667 та 2668. Підтримка законопроекту 2667 в першому читанні свідчить про ознаки половинчастих реформ в системі прокуратури.

Завдання щодо реального виконання судових рішень та внесення змін до Конституції стосовно статусу суддів так і залишилися обіцянками. Не дивно, що судова система і досі залишається найбільш ураженою корупцією із мінімальними показниками довіри до неї.

5 | РЕФОРМА ОРГАНІВ ПРАВОПОРЯДКУ

На виконання завдань розділу угоди спрямовано тільки 3 законопроекти: 2 на виконання тільки створення військової поліції, 1 спрямований на створення муніципальної поліції. Щоправда, тоді коли законопроект 2804 передбачає надання органам Військової служби правопорядку повноваження на здійснення досудового розслідування кримінальних правопорушень та здійснення оперативно-розшукової діяльності, то законопроект 2557 щодо утворення військових судів ми віднесли до цієї категорії досить умовно.

Впровадити європейські стандарти розслідування небезпечних кримінальних правопорушень шляхом створення Державного бюро розслідування мав би закон 2114, що в травні було прийнято в першому читанні.

6 | РЕФОРМА ВИБОРЧОГО ЗАКОНОДАВСТВА: НЕ ПОСПІШАЮЧИ ІЗ ЗМІНОЮ ПІДХОДІВ ДО МІСЦЕВИХ ВИБОРІВ

Жодної ініціативи щодо забезпечення підзвітності і дієвості парламенту нами не було виявлено. Натомість щодо місцевих виборів депутатами запропоновано кардинально оновити нормативно правову базу, яка регламентує їх проведення. Щоправда народні обранці, що вже стало традиційним для теперішньої коаліції, так і не змогли узгодити єдиних підходів

та зареєстрували аж чотири альтернативних законопроекти (2831, 2831-1, 2831-2, 2831-3). Законопроект 2735 передбачається за проведення виборів **мерів міст у два тури**. На жаль, жоден із запропонованих проектів ще жодного разу не був заслуханий у парламенті, не зважаючи на те, що виконання даного завдання передбачене угодою на I півріччя цього року.

7 | **ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ТА РЕФОРМА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ: ЗМІЩЕННЯ УВАГИ ІЗ КЛЮЧОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЩОДО ЗМІНИ ПОРЯДКУ СПЛАТИ ПДФО НА ДЕТАЛІ**

Прискіпливу увагу членів коаліції привернув екологічний податок, щодо розподілу надходження якого між бюджетами різних рівнів зареєстровано аж 3 законопроекти. Таку ж активність проявили депутати щодо питання передачі прав розпоряджатися землями місцевим радам (зареєстровано 3 законопроекти). Слід відмітити, що питання передачі інших повноважень органам місцевої влади депутатами коаліції не порушувалися. Ідея щодо відновлення районних рад у м. Києві викликали розбіжності у членів коаліції, таким чином було зареєстровано 2 альтернативних законопроекти (2529 та 2529-1). Досить суперечливим являються законодавчі ініціативи 2934 та 2935, що передбачають збільшити доходи місцевих бюджетів за рахунок зростання податку за земельні ділянки особистих селянських господарств, розташованих за межами населених пунктів.

Серед передбачених Угодою завдань (прийняття нової редакції Закону «Про державну службу» (IV квартал 2014), оптимізація органів державної влади, реформа Кабінету Міністрів, зміни до Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», прийняття закону про імпичмент Президента (I квартал 2015), - не виконано жодного. Хоча й було зареєстровано законопроект 2278 про спеціальну тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України з розслідування справи про усунення Президента України з поста в порядку імпичменту. Поруч з тим ми не могли оминати увагою законодавчу ініціативу 2218 щодо заохочення державних службовців до підвищення кваліфікації шляхом навчання в Національній академії державного

управління при Президентіві України, яка видається лобіюванням інтересів вищезгаданого ВНЗ.

Депутатами розглянуто у першому читанні президентський законопроект 2299 щодо електронного звернення та електронної петиції з врахуванням запропонованих депутатами Самопомічі поправками (2299-1). Окремим елементам процедур державних закупівель присвячені законопроекти 2441 та 2566, управління державною власністю – законопроекти 2434 та 2753. Слід відмітити що жоден з них не пропонує суттєвих реформ у своїй галузі.

Рахункову палату наділено повноваженнями щодо контролю над збором коштів до державного бюджету (прийнятий законопроект 2515), і це чи не єдине досягнення за аналізований період у цьому розділі Угоди.

8 | **ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИСКОРЕНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ**

Члени коаліції мало приділяли даному розділу Угоди. Так депутатами запропоновано тільки 4 законопроекти, що стосуються удосконалення норм авторського права (2447, 2696, 2943 та 2352), законопроект 2844 щодо зняття регуляторних бар'єрів для розвитку мережі індустріальних парків в Україні та відверто лобістський законопроект 2474 про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку в Чернігівській області.

9 | **РЕГУЛЯТОРНА ПОЛІТИКА, РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УМОВ КОНКУРЕНЦІЇ**

Загалом зареєстровано сімнадцять законопроектів, спрямованих на часткове досягнення завдань розділу угоди. Поза увагою законотворців залишилися завдання зі створення сприятливого середовища для інвестицій та сприяння виходу на зовнішні ринки. Законопроект 2244 пропонує змусити Антимонопольний комітет надавати роз'яснення, 2431 – встановлює розміри штрафних санкцій за порушення антимонопольного законодавства.

Прийнято у першому читанні законопроект 1861, метою якого є унормування трансферного ціноутворення, та законопроект 2102, що мав би забезпечити прозорість діяльності Антимонопольного комітету України.

Три законопроекти спрямовані на удосконалення окремих сфер податкового законодавства: 2593 уточнює порядку застосування податкового компромісу; 2611 удосконалює реєстрацію податкових накладних, 2720 регулює застосування спрощеної системи оподаткування для суб'єктів, які провадять незалежну професійну діяльність. Тож до успіхів реформування податкової системи, досягнутих за перших 100 днів роботи коаліції, протягом наступного кварталу, на жаль не додалося нічого.

Найбільшим успіхом регуляторної реформи можна вважати прийняття закону про ліцензування певних видів господарської діяльності (законопроект 0934). Щоправда, реєстрація законопроектів 2294 та 2294 -1 щодо внесення змін до нового закону про ліцензування, що стосуються застосування принципу «мовчазної згоди», знову засвідчують не завжди високу якість законів, які приймаються депутатами.

На законодавче врегулювання участі забудовника у розвитку інфраструктури населеного пункту спрямовані законопроекти 2361 та 2446. Відтермінувати вирішення проблеми, пов'язані з відсутністю генеральних планів населених пунктів планується законопроектом 2329. Законопроектом 2951 пропонується змінити принципи нарахування плати за приєднання до мереж суб'єктів природних монополій,

Не зважаючи на ніби то активну законотворчу діяльність у сфері регуляторної політики, жоден з поданих законопроектів так і не був внесений на розгляд пленарного засідання Верховної Ради.

10 | РЕФОРМА ФІНАНСОВОГО СЕКТОРА

Найбільш знаковою подією у даній сфері стало прийняття президентського закону 218-VIII Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності пов'язаних із банком осіб, який покликаний підвищити від-

повідальність власників банків за їх діяльність. Натомість, серед 7 запропонованих членами коаліції законопроектів слід відмітити Проект Закону про споживче кредитування (2455) та проекти законів щодо облігацій, забезпечених відокремленими активами (2784, 2785) як такі, що мають на меті удосконалення та розвиток фінансових інструментів. На жаль, жоден з цих законопроектів так і не був розглянутий у сесійній залі, і це за умов розгортання банківської кризи в Україні. Поруч з тим парламентарі підтримали президентський 2742 Закон про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розбудови інституційної спроможності НБУ. Тож можна вважати, що депутати коаліції не справилися з поставленими завданнями у фінансовій сфері.

11 | РЕФОРМА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Завдання цього розділу угоди, не зважаючи на сімнадцять запропонованих депутатами законопроектів, теж залишилися коаліції не під силу. Жодне з завдань так і не було виконане. Члени коаліції підтримали законопроекти 1128 щодо заборони приватизації об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем та земель, на яких ці об'єкти розташовані та 1362 щодо мораторію на експорт лісо- та пиломатеріалів у необробленому вигляді. Залишилося дочекатися підпису Президента.

Серед інших слід відмітити законопроект 2267, що передбачає надання права розпоряджатися землями місцевим органам влади. Але законодавці пішли ще далі. Законопроект 2936 дозволяє місцевим органам влади примусово вилучати земельну ділянку для ведення особистого селянського господарства та майна, розташованого на її території у разі, якщо власники протягом року не використовують її за призначенням. Два законопроекти (2527 щодо створення справедливих умов для реалізації сільгосппродукції та підтримки безпосередніх сільгосптоваровиробників – готується на друге читання та 2585 (щодо оподаткування в агропромисловому комплексі)) покликані полегшити життя сільгоспвиробникам. Протягом цього періоду було зареєстровано дві групи альтернативних законопроектів: 2617, 2618 (пройшли перше читання) та 2617-1, 2618-1 щодо надання митних преференцій при ввезенні деревообробного обладнання. Окремо слід відмітити законопроект 2433,

який створює нормативну базу для розробки проектів землеустрою місцевими органами влади.

12 | РЕФОРМА ЕНЕРГЕТИКИ ТА ЕНЕРГОНЕЗАЛЕЖНІСТЬ

Найбільш знаковим у даній сфері є прийняття запропонованого Кабінетом Міністрів Закону 329-VIII про ринок природного газу, який, по суті створює передумови для створення прозорих правил гри та реорганізації ринку газу. Щоправда, залишається до кінця незрозумілим, яким чином будуть виконуватися окремі положення закону, особливо в частині доступу до газових мереж суб'єктів господарювання. Ще одним цікавим «кабмінівським» законом, який підтримав парламент, є закон 272-VIII про внесення змін до Закону України «Про акціонерні товариства», який виправляє «ляпи», що були допущені у нещодавно прийнятому законі в частині запровадження зниження кворуму зборів акціонерів. Чекає на підпис Президента запропонований Кабінетом Міністрів законопроект 2214, який пропонує норми, що змушуватимуть теплогенеруючі компанії розраховуватися за спожитий газ з НАК «Нафтогаз України». Також прийнято законопроекти 1409 та 1313, які покликані створити зацікавленість інвесторів у створення проектів з енергомодернізації. Реакцією на протести шахтарів стало прийняття Закону щодо державної підтримки вугільної галузі (2376).

Загалом за аналізований період членами коаліції запропоновано 9 законопроектів, 3 з яких (2398, 2395, 2835) переслідують за мету зменшення розміру ренти за користування надрами при видобуванні природного газу. При цьому фракція «Батьківщина» користувалася перевіреною риторикою (законопроект 2835 про внесення змін до Податкового кодексу України щодо здешевлення вартості газу для населення), пропонує по суті скасувати рентні платежі у разі видобутку природного газу для потреб населення.

13 | ІНФРАСТРУКТУРА ТА ТРАНСПОРТ

Не викликала значного інтересу у членів коаліції і сфера транспорту та інфраструктури. Зареєстровано два законопроекти щодо

спрощення допуску іноземних суден до внутрішніх водних перевезень (2712, 2713), два законопроекти щодо автоматичної фіксації порушень правил дорожнього руху (2562-1, 2413), законопроект щодо недопущення обмежень конкуренції у сфері повітряних перевезень (2503). Викликає інтерес законодавча ініціатива щодо створення Державного дорожнього фонду (2724, 2725). Чи не є це спробою створити ще одну чорну дірку у бюджеті країни?

Загалом можна вважати що виконання даного розділу угоди депутатами коаліції провалено.

14 | ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДЯН КОМУНАЛЬНИМИ ПОСЛУГАМИ ТА РЕФОРМУВАННЯ ЖИТЛОВОЇ ПОЛІТИКИ

Загалом депутатами зареєстровано 6 законопроектів: два (2483 і 2636) покликані стимулювати обслуговуючі підприємства встановлювати лічильники, два (2653 і 2706) забезпечити безперебійність надання послуг та один (2466) спрямований на створення органів самоорганізації населення та один (2891) має на меті дозволити жителям встановлювати системи індивідуального опалення та водопостачання. Депутатами підтримано 2 законопроекти, а саме 1892, який відновлює податкові преференції для ОСББ та 1565, що регламентує здійснення прав власності у багатоквартирних будинках та надає мешканцям механізми управління спільною власністю.

15 | СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА РЕФОРМА

Найбільшу увагу, і це напевне пояснюється наближенням місцевих виборів, депутатами коаліції було приділено питанню соціального забезпечення. Так, незважаючи на підтримку урядових законопроектів щодо тимчасового зменшення виплати пенсій окремим категоріям пенсіонерів (213-VIII, 215-VIII та 214-VIII), за аналізований період зареєстровано **дев'ятнадцять** законопроектів, покликаних в тій чи іншій спосіб збільшити розміри пенсій. Слід відмітити, що тільки один з них, а саме 2528, який стосується виплати пенсій науковцям, був розглянутий та проголосований. І тільки три законопроекти (2767-2, 2768-1

та 2769-1) Ю.Шухевича спрямовані на виконання Коаліційної угоди, так як пропонують скасувати всі спеціальні пенсії. Аналогічно 4 законопроекти пропонують проіндексувати мінімальну заробітну плату чи/або прожитковий мінімум.

Ще одна суспільно-чутлива тема, якою займалися коаліціанти, є соціальний захист учасників АТО та їх сімей.

За аналізований період депутатами розглянуто та прийнято п'ять законопроектів (один запропонований Кабінетом міністрів, три - депутатами коаліції протягом перших 100 днів роботи і тільки один за аналізований період). Натомість запропоновано аж тринадцять, до того ж, дванадцять з них, так і жодного і разу не потрапили до сесійної зали.

В сфері освіти запропоновано 4 законопроекти, з яких один (2672), що стосується прийому на навчання та розміщення державного замовлення, направлено на підпис Президенту. Слід відмітити законопроект 2276, який регулює діяльність недержавних загальноосвітніх та дошкільних закладів приватної власності, та 2825, спрямований на посилення фінансової автономії ВНЗ. Прагнення працювати над «досягненням» Коаліційної угоди демонструє законопроект 2335, який спрямований на відновлення норми щодо можливості вступу до ВНЗ за сертифікатами ЗНО минулих років.

Прийняття запропонованого Ю.Шухевичем законопроекту 2538-1 про правовий статус та вшанування пам'яті учасників боротьби за незалежність України у XX столітті та урядових законопроектів 2558 про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їх символіки, 2539 про увічнення перемоги над нацизмом в Другій світовій війні 1939-1945 та 2540 про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років є хоча і вагомим, але, на жаль, єдиним поступом у виконанні коаліційної угоди у частині культурної та інформаційної політики і національної пам'яті.

Законопроектів, що стосувалися проблем науки та техніки і культурного простору нами виявлено не було.

16 | РЕФОРМА СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Реформування охорони здоров'я зацікавило народних депутатів тільки у сфері фармацевтичної політики. При цьому найбільш чутливою стала тема організації державних закупівель ліків. Коаліцією запропоновано та проголосовано відповідні законопроекти 2151 та 2150, які передбачають можливість закупівель ліків з залученням міжнародних організацій. Щоправда, депутатами коаліції запропоновано ще аж 6 альтернативних законопроектів (2150-1, 2151-1, 2150-2, 2151-2, 2152 та 2152-1). Окремо слід відмітити проект закону про лікарські засоби (2162-1), що наразі розглядається відповідним комітетом.

Інші напрями Коаліційної угоди залишилися без уваги законотворців.

17 | РЕФОРМА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДОВКІЛЛЯМ ТА ІНТЕГРАЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ У ІНШІ ГАЛУЗЕВІ ПОЛІТИКИ

Парламентом було підтримано 2 законопроекти, які були запропоновані до розгляду ще депутатами попереднього скликання (323-VIII та 322-VIII) та стосуються охорони біорізноманіття. Натомість від себе члени коаліції запропонували сім законопроектів, жоден з яких не перетворився у повноцінний закон. Таким чином можна вважати, що виконання розділу угоди провалено.